

به آمریکایی‌ها گفته‌ایم که حق دخالت درباره چابهار را ندارند

سفیر هند در ایران اعلام کرده است که این کشور به تعهدات خود در خصوص موافقت‌نامه ترانزیتی چابهار متعهد است و آمریکا حق دخالت در این بندر را ندارد.

قدم دارمندرا بابیان اینکه هند تنها کشوری است که در روابط تجاری دوجانبه با ایران توافق تجاری براساس رویه-ریال دارد، خاطرنشان کرده است: «ما در حال کار بر روی چابهار، خرید تجهیزات و آماده‌سازی چابهار هستیم، ما به آمریکایی‌ها گفته‌ایم که حق دخالت درباره چابهار را ندارند.»

چندی پیش، روزنامه هندو (The Hindu) در گزارشی مدعی شد که ایران به علت تأخیر طرف هندی در تأمین بودجه و آغاز پروژه، تصمیم گرفته است تا احداث این خط آهن را خودش انجام دهد و عملاً هند را کنار گذاشته است.

گزارشی که واکنش سازمان بنادر و دریانوردی را در پی داشت و معاون این سازمان اعلام کرد که «ایران هیچ‌گاه قراردادی با هندی‌ها برای هیچ پروژه ریلی نداشته است که حالا قصد داشته باشد آن‌ها را از پروژه خط آهن چابهار کنار بگذارد؛ تنها قراردادی که با هندی‌ها در خصوص سرمایه‌گذاری در بندر چابهار منعقد شده است، یکی بحث احداث تجهیزات بندری و دیگری فاینانس ۱۵۰ میلیون دلاری است.»

اهمیت چابهار برای هند

اهمیت چابهار برای هند چنان جدی است که این کشور نزدیک به سه دهه است که به دنبال توسعه این بندر است. درواقع توسعه پروژه چابهار برای این کشور بسیار فراتر از افزایش مناسبات بازرگانی با ایران و صادرات به ایران اهمیت دارد.

مقام‌های هندی بارها در صحبت‌های خود اعلام کرده‌اند که باوجود چالش‌ها، توسعه بندر چابهار ادامه خواهد داشت.

تیرو مورتی قائم‌مقام وزیر خارجه هند در یک موضع‌گیری صریح اعلام کرده است: «هند همان‌طور که پیش‌ازاین اعلام کرده به توسعه چابهار به‌طور کامل متعهد است و باوجود تمام چالش‌های موجود تلاش می‌کند اهداف در نظر گرفته‌شده در تفاهم‌نامه‌های فی‌مابین را در دستور کار خود قرار دهد. احتمال به وجود آمدن مشکلات یا چالش‌ها در این زمینه بسیار زیاد است، اما همان‌طور که پیش‌ازاین نیز اجرایشده ازاین‌پس نیز تلاش می‌شود با به دست آوردن راه‌حل‌های لازم شرایط برای عبور از مشکلات فراهم شود. ما در تلاشیم برای حفظ روند توسعه چابهار کانال‌های بانکی و بیمه‌ای لازم را بازکنیم و هند قصد ندارد این بندر در حال حاضر ترک کند.»

اما دلیل اهمیت بندر استراتژیک چابهار برای هندی‌ها چیست؟ نخستین مسئله این کشور، رقابت با اتحاد استراتژیک چین و پاکستان و یافتن جایگزینی برای بندر گوادر است. بندر گوادر در فاصله ۱۷۰ کیلومتری چابهار قرار دارد و طی سال‌های اخیر، محل سرمایه‌گذاری گسترده چین بوده است. بندر گوادر نیز همانند چابهار به یک بندر آب عمیق تبدیل خواهد شد.

با استفاده از بندر چابهار، هند نه‌فقط به ایران و افغانستان، بلکه به آسیای مرکزی و حتی به اروپا دسترسی خواهد داشت. آن‌هم بی‌نیاز از پاکستانی که می‌تواند یک سد زمینی در این مسیر باشد. برای هند، چابهار کلید اتصال به کریدور بین‌المللی حمل‌ونقل شمال-جنوب است. چنین مسیری نیز درزمینه رقابت هند و پاکستان، بدیل استراتژیکی است برای گذرگاه اقتصادی چین-پاکستان است که در سال‌های اخیر شکل گرفته است.

دی‌ماه سال گذشته، مدیرکل توافقنامه‌ها و توسعه بازار سازمان بنادر و دریانوردی از نهایی شدن سرمایه‌گذاری حدود ۸۵ میلیون دلاری هندی‌ها در بندر چابهار با کسب موافقت این کشور از آمریکا خبر داد. به گفته این مقام مسئول، با انجام تعهدات هندی‌ها برای سرمایه‌گذاری در چابهار، سرعت عملیات تخلیه و بارگیری به‌صورت مضاعف رشد خواهد کرد و این مسئله می‌تواند در بهبود عملکرد بهار تأثیر بسزایی داشته باشد. از سوی دیگر نیز با مصوبه مجلس شورای اسلامی بندر شهید بهشتی به منطقه آزاد چابهار می‌پیوندد و این مسئله نیز در رشد و پیشرفت منطقه بسیار مؤثر است.

